

דף סא.

עין משפט א. הרמב"ם הל' מחוסרי כפרה פ"ד ה"ב

נְתַאֲחַר וְלֹא גִלַּח בְּשִׁבְעֵי פ' וְגִלַּח בְּשִׁמְיָנִי אוֹ אַחַר כַּפֵּה
 יָמִים בַּיּוֹם שִׁיגִלַּח יִטְבַּל וַיַּעֲרִיב שְׁמֹשׁוֹ וְלִמְחָר יָבִיא

פ. כסף משנה: נתאחר ולא גילח בשביעי וכו'. פשוט הוא במשנה פ' ג' מינין (דף מ"ד): כיצד עושיין לו וכו' המצורע עומד חוץ לעזרת ישראל. מפני שהוא מחוסר כפורים ותנן בפירקא קמא דכלים שמחוסר כפורים אסור ליכנס לעזרת ישראל. ומה שכתב כנגד פתח מזרחית באסקופת שער ניקנור ופניו למערב. בתורת כהנים על פסוק והעמיד הכהן המטהר לפני ה' פתח אהל מועד מעמידן בשער ניקנור אחוריהם למזרח ופניהם למערב: ושם עומדים כל מחוסרי כפרה וכו'. בפ"ק דסוטה (דף ח') אהא דתנן שעל פתח שער ניקנור משקיין את הסוטות ומטהרים את היולדות ואת המצורעים בשלמא סוטות וכו' ומצורעים דכתיב לפני ה' אלא יולדות מ"ט [אילימא] משום דאתיין וקיימין אקרבניהו וכו' א"ה זבין וזבות נמי ומשני אה"נ ותנא חדא מינייהו נקט: והכהן לוקח אשם של מצורע וכו'. מפורש בתורה. ומ"ש ואם הניף זה בפני עצמו וזה בפני עצמו יצא. בת"כ דריש לה מדכתיב אותו לאשם: ומ"ש ואח"כ מביא את האשם של מצורע עד הפתח ומכניס שתי ידיו לעזרה וסומך שתי ידיו עליו ושוחטין אותו מיד ומקבלים שני כהנים את דמו אחד מקבל בכלי וכו'. בסוף נגעים: וכתב הראב"ד ואח"כ מביא א"א אין כאן אח"כ וכו'. וז"ל התוספתא פ"ה דנגעים מביא אשמו ולוגו בידו ומעמידו בשער ניקנור והכהן עומד מבפנים ומצורע מבחוץ ומצורע מניח ידו תחת ידו של כבש והכהן מניח ידו על המצורע ומוליך ומביא מעלה ומוריד וסומך שתי ידיו עליו ונכנס ושוחטו בצפון כל הסמיכות שבמקדש תיכף שחיטה חוץ מזו שהיתה בשער ניקנור עכ"ל התוספתא. והראב"ד דייק מדקתני ומוליך ומביא מעלה ומוריד וסומך והדר קתני ונכנס ושוחטו משמע דבמקום שמניף שם היה סומך ותו מדקתני כל הסמיכות שבמקדש תיכף שחיטה חוץ מזו שהיתה בשער ניקנור משמע שהסמיכה היתה תיכף לתנופה במקום שהיה מניף ואח"כ היה הכהן נוטל האשם ממקום התנופה ונכנס ושוחטו בצפון. ולרבינו י"ל דהא לא מכרעא אע"פ שסמכה סמיכה לתנופה לאו למימרא שיהיה במקומה דמסתמא כל שאנו יכולים לסמוך סמיכה לשחיטה יש לנו לעשות ומי הכריחנו להדחיק בזה והא דקתני כל הסמיכות שבמקדש תיכף שחיטה חוץ מזו היינו לומר שבשאר הקרבנות בעל הקרבן נכנס בעזרה ובמקום שרוצים לשחוט הקרבן שם סומך ותיכף שוחט שם וכאן א"א לעשות כן מפני שאין המצורע יכול ליכנס בעזרה אלא מכניס ידיו לעזרה לחלל השער וסומך שם והכהן מוליך האשם משם לצפון העזרה ושוחט שם והיינו דקתני ונכנס ושוחטו בצפון כלומר נכנס מפתח העזרה לצפון הרי שסמיכה זו מרוחקת קצת מהשחיטה ומשמע שהתנופה היתה חוץ לעזרה ודבר תימה הוא. אבל מדקדוק לשון רבינו

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

נראה שבפנים היה מניפו הכהן לבדו ואח"כ מביאו לפתח העזרה כדי שיסמוך עליו המצורע אבל ק"ל דקתני בתוספתא שהמצורע היה מניף עם הכהן וצ"ע. והר"י קורקוס ז"ל כתב שדעת רבינו דכיון שבפרק כל הפסולים (דף ל"ג) הביאו תוספתא זו ופריך מינה למ"ד ביאה במקצת לא שמה ביאה וא"כ ליעייל ידיה ולסמוך וישחטו אותו שם פי' אלא שהיו צריכים להוציא האשם מן העזרה ולחזור ולהכניסו ומשני דקסבר האי תנא שאין אותו מקום כשר לשחיטה והיה צריך להכניסו לפנים ולא הוי תיכף לסמיכה, נראה מכאן דרישא דקתני בתנופת מצורע מניח ידו לאו מתרצתא היא דהא בתנופה לפני ה' בעינן וא"כ הרי כאן ביאה במקצת ע"כ. אלא ודאי נראה מכאן דבתנופה לא חיישינן ואין בה הכנסת יד אלא כהן מניף במקום שמניף השאר ואח"כ מוציאו בפתח לסמוך וגם כיון שהקשו ליעייל ידיה ולסמוך ויהיה תיכף נראה שאין שם הכנסת יד אלא לסמיכה מפני התכיפה אבל תנופה כהן לבדו מניף כי אין לחוש בה לתכיפה וגם תנופה יכול הכהן להניף בשביל הבעלים כמו שמצינו בכמה מקומות שהקפידו על הסמיכה ולא הקפידו על התנופה אף אם לא תהיה בבעלים והרי השולח חטאתו כהן מניף על ידו לכך לא הצריכו בה להכניס ידו כמו בסמיכה וקרא דתנופה לא קאמר אלא כהן וגם דכיון דכתיב לפני ה' צריך שיניף במקום שמניף שאר תנופות ואע"פ שבתוספתא אמרו שסמיכה זו לא היה תיכף לה שחיטה כבר אמרו בפרק כל הפסולים דלמ"ד ביאה במקצת לא שמה ביאה מעייל ידיה וסומך להיות תיכף השחיטה ככל הסמיכות שהקפידה תורה על התכיפה בהם אך לא לדעת ר"י בר"י שסובר שאין המקום כשר לשחיטת קדשי קדשים וכבר נתבאר בהל' בית הבחירה לדעת רבינו שעד שער מזרחי שהוא שער ניקנור כשר לשחיטת קדשי קדשים והכל נקרא צפון גם נתבאר בהל' ביאת המקדש דביאה במקצת לא שמה ביאה וכיון שכן ה"ז מכניס ידו וסומך כמ"ש כאן ושוחטין שם דתיכף לסמיכה שחיטה ככל הסמיכות עכ"ל. ומ"ש הראב"ד כמו שהגהתי למעלה הוא מ"ש אין כאן אח"כ. ומ"ש ואחד בידו הימנית ומערה לידו השמאלית וכו' עד פסל. בתוספתא פ"ק דזבחים והר"י קורקוס ז"ל כתב דאיתא בתוספתא (פרק בתרא) דנגעים זה שקיבל בכלי מקבל בימין וזה שקיבל ביד מקבל בשמאל ואם שינה פסל וזה הפך ממה שכתב רבינו ונדחק בפירושה דמאי דקתני זה שקיבל ביד מקבל בשמאל היינו לומר שמקבל בשמאל מן הימין שקבל בה מהבהמה ואם שינה שקיבל מן הבהמה פסל: הכהן שקיבל מקצת הדם בכלי וכו' עד ואם לא נתן לא כיפר. הכל בסוף נגעים. ומ"ש ואם נתן על השמאל לא יצא. שם דלא כר"ש. ומ"ש ויוצק לתוך כפו של חבירו השמאלית וכן מ"ש וטובל אצבעו הימנית. בסוף נגעים. ומ"ש על כל הזיה טבילת אצבע בשמן. בת"כ. ומ"ש ואם הזה ולא כיון כנגד בית קדשי קדשים כשירות. נראה דהיינו מדתני בתוספתא פ"ק דזבחים הזיות שבמצורע שהזן שלא לשמן שאינם מכוונות הרי אלו כשירות. ומה שכתב ואח"כ יבא אצל מצורע וכו' ואם לא נתן לא כיפר. בפרק בתרא דנגעים אם נתן כיפר ואם לא נתן לא כיפר דברי ר"ע ר"י בן נורי אומר שיירי מצוה הן בין שנתן בין שלא נתן כיפר ומעלין עליו כאילו לא כיפר ומייתי לה בריש זבחים (דף י'): ומפרש לה. ומה שכתב ושאר הלוג מתחלק לכהנים. משנה בס"פ כל התדיר (דף צ"א):

קָרְבָּנוֹתָיו אַחַר שִׁיטְבַל פַּעַם שְׁנֵייהָ כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ. כִּי־צַד
 עוֹשִׂין לוֹ. הַמְצָרַע עוֹמֵד חוּץ לְעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל כְּנֶגֶד פֶּתַח
 מְזֻרְחִית בְּאַסְקַפֶּת שַׁעַר נִיקָנוֹר וּפְנֵיו לְמַעְרָב וְשָׁם
 עוֹמְדִים כָּל מְחֹסְרֵי כַּפָּרָה בְּעֵת שִׁמְטֵה־רִיחַ אוֹתָן וְשָׁם
 מְשַׁקֵּין אֶת הַסּוֹטוֹת. וְהַכֹּהֵן לוֹקַח אֶשֶׁם שֶׁל מְצָרַע
 כְּשֶׁהוּא חַי וּמְנִיפוֹ עִם לוג הַשֶּׁמֶן בַּמְזֻרַח כְּדָרֵךְ כָּל
 הַתְּנוּפוֹת. וְאִם הֵנִיף זֶה בְּפָנָיו עֲצָמוֹ וְזֶה בְּפָנָיו עֲצָמוֹ יֵצֵא.
 וְאַחַר כֵּן מְבִיא אֶת הָאֶשֶׁם שֶׁל מְצָרַע עַד הַפֶּתַח וּמְכַנִּיס
 שְׁתֵּי יָדָיו לְעֶזְרָה וְסוֹמֵךְ עָלָיו וְשׁוֹחֲטִין אוֹתוֹ מִיָּד.
 וּמְקַבְּלִין שְׁנֵי כֹהֲנִים אֶת דָּמוֹ. אֶחָד מְקַבֵּל בְּכָלִי וְזוֹרְקוֹ
 עַל גִּבֵּי הַמְּזֻבַּח וְאֶחָד בְּיָדוֹ הַיְמָנִית וּמְעָרָה לְיָדוֹ
 הַשְּׂמָאלִית וּמְזָה בְּאַצְבָּעוֹ הַיְמָנִית. וְאִם שְׁנֵיהֶם וְקַבֵּל
 בְּשִׂמְאֵל תִּחְלָה פָּסֵל. הַכֹּהֵן שֶׁקַּבֵּל מְקַצֵּת הַדָּם בְּכָלִי
 מוֹלִיכּוֹ וְזוֹרְקוֹ עַל הַמְּזֻבַּח תִּחְלָה. וְאַחַר כֵּן יָבוֹא הַכֹּהֵן
 שֶׁקַּבֵּל הַדָּם בְּכַפּוֹ אֶצֶל הַמְצָרַע. הַכֹּהֵן מְבַפְּנִים וְהַמְצָרַע
 מְבַחֲוֵץ. וּמְכַנִּיס הַמְצָרַע רֹאשׁוֹ וְנוֹתֵן הַכֹּהֵן מִן הַדָּם
 שֶׁבְּכַפּוֹ עַל הַנּוֹף אֲזָנוֹ הַיְמָנִית. וְאַחַר כֵּן יְכַנִּיס יָדוֹ
 הַיְמָנִית וְיִתֵּן עַל בֶּהֶן יָדוֹ וְאַחַר כֵּן יְכַנִּיס רִגְלוֹ הַיְמָנִית
 וְיִתֵּן עַל בֶּהֶן רִגְלוֹ וְאִם נָתַן עַל הַשְּׂמָאל לֹא יֵצֵא. וְאַחַר
 כֵּן יִקְרִיב חֲטָאתוֹ וְעוֹלָתוֹ. וְאַחַר שִׁיתֵּן הַדָּם עַל הַבְּהוֹנוֹת
 נוֹטֵל הַכֹּהֵן מִלּוֹג הַשֶּׁמֶן וְיוֹצֵק לְתוֹךְ כַּפּוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ
 הַשְּׂמָאלִית וְאִם יֵצֵק לְתוֹךְ כַּף עֲצָמוֹ יֵצֵא. וְטוֹבֵל אֶצְבָּעוֹ

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

הַיְמָנִית בַּשֶּׁמֶן שֶׁבְּכַפּוֹ וּמִזֶּה שֶׁבַע פְּעָמִים כְּנֶגֶד בֵּית קֹדֶשׁ
הַקֹּדְשִׁים עַל כָּל הַזֵּיהַ טְבִילַת אֲצַבַּע בַּשֶּׁמֶן. וְאִם הִזְיָה
וְלֹא כַּוֵּן כְּנֶגֶד בֵּית קֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים כְּשֵׁרוֹת. וְאַחַר כֵּן יָבֹוא
אֶצֶל הַמִּצְרָע וַיִּתֵּן מִן הַשֶּׁמֶן עַל מְקוֹם דַּם הָאֲשֶׁם בְּתַנּוּף
אֶזְן וּבִהֶן יָדוֹ וּבִהֶן רִגְלוֹ. וְהַנּוֹתֵר מִן הַשֶּׁמֶן שֶׁבְּכַפּוֹ יִתְּנֶנּוּ
עַל רֹאשׁ הַמִּתְטֵהָר וְאִם לֹא נָתַן לֹא כִּפָּר. וְשָׂאָר הַלֹּוג
מִתְחַלֵּק לַכֹּהֲנִים:

עין משפט ב. הרמב"ם הל' ביכורים פ"ד ה"א

כָּל הַמְּבִיא בַּכּוֹרִים טְעוֹן קָרְבָן וְשִׁיר וְתִנּוּפָה וְלִינָה. אָבֵל
הַיְהוּדִי אֵינּוּ שׁוֹהַ בְּכָל. לְפִי שֵׁישׁ שֶׁחִיבִין לְהֵבִיא בַּכּוֹרִים
וְאֵינָן קוֹרִין עֲלֵיהֶם:

עין משפט ג. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ט ה"ו

וְכִיצַד מַעֲשֵׂה שְׁלֶשֶׁתָן. * שׁוֹחֵט וְזוֹרֵק הַדָּם כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ.
וּמִפְּשִׁיט וּמוֹצִיא הָאֵימורִין. וְאַחַר כֵּן מְנַתַּח אֶת הַבָּשָׂר

ז. כסף משנה: וכיצד מעשה שלשתן וכו' ומפריש החזה ושוק הימין ונותן האימורים עם החזה והשוק על ידי הבעלים וכהן מניח ידו תחת ידי הבעלים ומניף הכל לפני ה' במזרח. בפרק כל המנחות (דף ס"א ס"ב:) יליף לה מקראי. ומה שכתב וכן כל הטעון תנופה במזרח מניפין אותו. משנה שם (דף ס"א) תנופה היתה במזרח ופירש רש"י תנופה במזרח כלומר אפילו במזרחו של מזבח יכול להניף וכל שכן במערבו שקרוב יותר להיכל עכ"ל. ואין כן דעת רבינו. ובגמרא והניף לפני ה' במזרח והא אמרת לפני ה' יכול במערב אמרי ה"מ מנחה דאיקרי חטאת וחטאת טעונה יסוד וקרן דרומית מזרחית לא היה לו יסוד אבל הכא לפני ה' קרינן ביה ופירש רש"י לפי דרכו ולישנא דלפני ה' קרינן ביה כוותיה משמע אבל רבינו מפרש דלא אמרי במערב אלא במנחה אבל בתנופה מזרח בעינן. ותמיהא לי על דברי רבינו דלפני ה' טפי משמע במערב מבמזרח והיכי אפשר לומר דדוקא במזרח וצריך עיון:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

וּמִפְּרִישׁ הַחֲזֵה וְשׁוֹק הַיָּמִין וְנוֹתֵן הָאֵימורִין עִם הַחֲזֵה
וְהַשׁוֹק עַל יְדֵי הַבְּעָלִים וְכֵהֵן מְנִיחַ יָדוֹ תַּחַת יְדֵי הַבְּעָלִים
וּמְנִיף הַכֹּל לְפָנָיו ה' בַּמִּזְרָח. וְכֵן כָּל הַטָּעוֹן תְּנוּפָה
בַּמִּזְרָח מְנִיפִין אוֹתוֹ:

עין משפט ד. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ט ה"ז

הִיְתָה אִשָּׁה בְּעֵלְת הַקָּרְבָן אֵינָה מְנִיפָה. ק אָבֵל הַכֹּהֵן מְנִיף
שְׁקָרְבָנָה טָעוֹן תְּנוּפָה וְהִיא פְּסוּלָה לְתְנוּפָה. וְלְעוֹלָם אֵין
אִשָּׁה מְנִיפָה אֶלָּא הַסּוֹטָה וְהַנְזִירָה בְּלֶבֶד כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ.
וְתְנוּפָה קוֹדֶמֶת לְהַגְשָׁה בְּכֹל מָקוֹם:

עין משפט ה. הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ח ה"א

כִּיצַד הַנֶּפֶת הַלֶּחֶם י עם שְׁנֵי כִבְשֵׁי הַשְּׁלָמִים. מְבִיא שְׁנֵי
הַכִּבְשִׁים וּמְנִיפֵם בְּעוֹדָן חַיִּים שְׁנֶאמַר 'וְהִנִּיף אֹתָם

ק. כסף משנה: היתה אשה בעלת הקרבן אינה מניפה וכו' והאשה כהן מניף על ידה. בפרק
כל המנחות (דף ס"ח:). ומה שכתב ולעולם אין אשה מניפה אלא הסוטה והנזירה בלבד.
משנה בפרק קמא דקידושין (דף ל"ו). ומה שכתב ותנופה קודמת להגשה וכו'. משנה פרק
כל המנחות (דף ס"א):

ר. כסף משנה: כיצד הנפת הלחם וכו' ומניפם בעודם חיים. משנה בפ' כל המנחות (דף
ס"א). ומ"ש ואם הניף זה בפני עצמו וזה בפ"ע יצא. שם יליף מקראי גבי אשם ולוג שמן
שטעונים תנופה כאחד ואם הניף זה בעצמו וזה בעצמו יצא ומשמע דילפינן מהתם לשני
כבשי עצרת. ומ"ש ולוקח חזה ושוק. שם (דף ס"ב) ת"ר זבחי שלמי ציבור טעונים תנופה
לאחר שחיטה ותנופתן כמות שהן דברי רבי וחכ"א כחזה ושוק. ומ"ש ומניחם בצד שתי
הלחם. שם פלוגתא דתנאי בברייתא ופסק כרבי משום דמסתבר טעמיה ועוד דאבא שאול
סבר כוותיה. ומ"ש ומניח ב' ידיו מלמטה. שם במשנה. ומ"ש ומניף הכל כאחד במזרח במקום
כל התנופות מוליך ומביא מעלה ומוריד. שם במשנה. ומ"ש ואם הניפן אחד אחד יצא. אפשר
שהוא נלמד מאשם ולוג שמן כדבסמוך: ומה שכתב וכן שתי החלות נוטל כ"ג אחת מהן. זה
על פי מה שנתבאר בספ"ד שכ"ג בלחם הפנים נוטל מכל משמר חצי החלות: ושאר הבשר

תְּנוּפָה'. וְאִם הִנִּיף זֶה בְּפָנָי עֲצָמוּ וְזֶה בְּפָנָי עֲצָמוּ יִצָּא.
 וְאַחַר כֵּן שׁוֹחֲטִין אוֹתָן וּמִפְּשִׁיט. וְלוֹקַח חֲזָה וְשׁוֹק מִכָּל
 אֶחָד מִשְּׁנֵיהֶם וּמִנִּיחֵן בְּצַד שְׁתֵּי הַלְּחָם וּמִנִּיחֵן שְׁתֵּי יָדָיו
 מְלִמְטָן וּמִנִּיף הַכֹּל כְּאֶחָד בַּמִּזְבֵּחַ בְּמִקּוֹם כָּל הַתְּנוּפוֹת.
 מוֹלִיף וּמִבִּיא. מַעֲלָה וּמוֹרִיד. וְאִם הִנִּיפֵן אֶחָד אֶחָד יִצָּא.
 וְאַחַר כֵּן מִקְטִיר אֵימורֵי שְׁנֵי הַכֹּבָשִׁים וּשְׂאֵר הַבָּשָׂר
 נֹאכָל לַכֹּהֲנִים. וְכֵן שְׁתֵּי הַחֲלוֹת נוֹטֵל כֹּהֵן גָּדוֹל אַחַת
 מֵהֶן. וְהַשְּׁנִיָּה מִתְחַלֶּקֶת לְכָל הַמְּשַׁמְרוֹת. וּשְׁתֵּיהֶן נֹאכָלוֹת
 אוֹתוֹ הַיּוֹם וְחֲצֵי הַלַּיְלָה כְּבָשָׂר קֹדֶשִׁי קֹדָשִׁים:

עין משפט ו. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ט ה"ו
 עיין לעיל עין משפט ג

הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ח ה"א
 עיין לעיל עין משפט ה

עין משפט ז. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פי"ב ה"ו

כָּל הַמִּנְחוֹת הַקְּרִיבוֹת לַגִּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ טְעוֹנוֹת הַגִּשָּׁה ש
 בַּמַּעֲרָב כְּנֶגֶד חֻדָּה שֶׁל קָרֵן דְּרוֹמִית מַעֲרָבִית. וְאֵינָן

נאכל לכהנים. כלומר ואינם כשאר שלמים שהם קדשים קלים ונאכלים לבעלים חוץ
 מהאימורים אבל שלמים אלו קדש קדשים הם ואינם נאכלים אלא לכהנים. ומ"ש ושתיהן
 נאכלות אותו היום וחצי הלילה וכו':

ש. כסף משנה: כל המנחות הקריבות לגבי המזבח טעונות הגשה. משנה בפרק כל המנחות
 באות (דף ס'). ומ"ש שהגשה במערב. שם במשנה (דף ס"א). ומ"ש שהוא כנגד חודה
 של קרן דרומית מערבית. ברייתא בפרק הקומץ רבה (דף י"ט): ויליף לה מקראי. ומ"ש ואינן
 טעונות תנופה חוץ ממנחת סוטה ועומר התנופה וכו'. משנה בפרק כל המנחות (דף ס"א):

טְעוֹנוֹת תְּנוּפָה. חוץ מִמְנַחַת סוֹטָה וְעֹמֵר הַתְּנוּפָה
שְׁשִׁיִּיָּהֶן טְעוֹנוֹת תְּנוּפָה וְהַגְּשָׁה:

עין משפט זז. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ט הט"ז

עיינ לעיל עין משפט ד

עין משפט ט. הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ז הי"ב

קָצְרוּהוּ וּנְתַנּוּהוּ בְּקָפוֹת ^ה וְהִבִּיאוּהוּ לְעֶזְרָה וַחֲבֹטוּהוּ.
וְזוּרִין וּבּוֹרְרִין. וְלוֹקְחִין אֶת הַשְּׁעוּרִין וּמִהֲבֵבִין אוֹתוֹ
בְּאוּר. בְּאֵבּוֹב מְנַקֵּב. כִּדִּי שִׁיָּהִיָּה הָאֵשׁ שׁוֹלֵט בְּכֹל
שֶׁנֶּאֱמַר 'אָבִיב קָלוּי בְּאֵשׁ גֵּרֵשׁ כְּרַמְל'. מִפִּי הַשְּׁמוּעָה
לְמַדוּ שֶׁאֵינוֹ מְדַבֵּר אֶלָּא בְּמִנְחַת הָעֹמֵר בַּלְבָּד. וְאַחַר
שֶׁקוֹלֵין אוֹתוֹ שׁוֹטְחִין אוֹתוֹ בְּעֶזְרָה וְהַרוּחַ מְנַשֶּׁכֶת בוֹ.
וְנוֹתְנִין אוֹתוֹ לְרַחֲמִים שֶׁל גְּרוֹסוֹת וְטוֹחֲנִין אֶת הַשֶּׁלֶשׁ
סָאִין וּמוֹצִיאִין מִן הַכֹּל עֶשְׂרוֹן שֶׁהוּא מְנַפֵּה בְּשֶׁלֶשׁ
עֶשְׂרֵה נֶפֶה. וְהַשָּׂאָר נִפְדָּה וְנֶאֱכָל לְכָל אָדָם. וְחֵיב בְּחֻלָּה
וּפְטוּר מִן הַמַּעֲשָׂרוֹת כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ. וְלוֹקְחִין זֶה הָעֶשְׂרוֹן
שֶׁל סֵלֶת הַשְּׁעוּרִים וּבּוֹלְלִין אוֹתוֹ בְּלוֹג שֶׁמֶן בְּשִׁשָּׁה עֶשְׂרֵה
בְּנִיסָן וְנוֹתְנִין עָלָיו קֶמֶץ לְבוֹנָה כְּשָׂאָר הַמְּנַחֹת. וּמְנִיפוֹ
בְּמִזְרַח מוֹלֵיךְ וּמִבֵּיא מַעְלָה וּמוֹרִיד וּמְגִישׁוֹ כְּנֶגֶד חֻדָּה
שֶׁל קָרָן מְעַרְבִית דְּרוּמִית כְּשָׂאָר הַמְּנַחֹת. וְקוֹמֵץ

ת. כסף משנה: קצרוהו ונתנוהו בקופות וכו' עד כשיירי כל המנחות. גם זה משנה שם (דף ס"ו). ומ"ש כמו שביארנו. הוא בפ"ג מהל' ביכורים ופרק י"ג מהלכות מעשר ראשון: ואימתי קומצין אותו לאחר שמקריבים מוסף היום. משום דתדיר קודם. ומ"ש וכבש העולה בסוף הוריות (דף י"ג) עומר קדם לכבש הבא עמו:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

וּמִקְטִיר. וְהִשָּׂאָר נֹאכַל לַכֹּהֲנִים כְּשִׂירֵי כָּל הַמִּנְחֹת.
וְאִימָתִי קוֹמְצִין אוֹתוֹ. לְאַחַר שְׂמִקְרִיבִין מוֹסֵף הַיּוֹם
וְכִבֵּשׁ הָעוֹלָה קֹדֶם תָּמִיד שֶׁל בֵּין הָעֶרְבִים:

עין משפט י. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ט ה"ז

הִיְתָה אִשָּׁה בְּעֶלְת הַקֶּרֶבֶן אֵינָה מְנִיפָה. * אָבֵל הַכֹּהֵן מְנִיף
שְׂקָרְבָנָה טָעוֹן תְּנוּפָה וְהִיא פְּסוּלָה לְתִנוּפָה. וְלְעוֹלָם אֵין
אִשָּׁה מְנִיפָה אֶלָּא הַסּוֹטָה וְהַנְזִירָה בְּלֶבֶד כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ.
וְתִנוּפָה קוֹדֶמֶת לְהַגְשָׁה בְּכָל מָקוֹם:

עין משפט כ. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ב ה"א

הֵיִיזַן וְהִסְלֵת שְׂמִבִּיאִין עִם הַקֶּרֶבֶן - הֵם הַנִּקְרָאִין נְסָכִים.
וְהִסְלֵת לְבִדָּה נִקְרָאת מְנַחַת נְסָכִים. וּמְנַחַת נְסָכִים אֵינָה

א. כסף משנה: היתה אשה בעלת הקרבן אינה מניפה וכו', והאשה כהן מניף על ידה. בפרק
כל המנחות (דף ס"ח:). ומה שכתב ולעולם אין אשה מניפה אלא הסוטה והנזירה בלבד.
משנה בפרק קמא דקידושין (דף ל"ו). ומה שכתב ותנופה קודמת להגשה וכו'. משנה פרק
כל המנחות (דף ס"א):

ב. כסף משנה: היין והסולת שמביאין עם הקרבן וכו'. פשוט הוא: ומנחת נסכים אינה טעונה
לא תנופה ולא הגשה ולא לבונה. במשנה פרק כל המנחות (דף נ"ט וס"א). ומ"ש אבל
טעונה מלח. בפרק הקומץ רבה (דף כ"א:): בשלשה מקומות המלח נתונה וכו' בראש המזבח
ששם מולחים הקומץ והלבונה וכו' ומנחת נסכים. ומ"ש וכולה נשרפת. פשוט הוא שהרי
לא מצינו שתהא נקמצת ובהדיא תנן בפרק אלו מנחות (דף ע"ד:): מנחות ונסכים למזבח
ואין בה לכהנים. ומ"ש על מזבח החיצון. גם זה פשוט שמזבח הפנימי אסור להעלות עליו
כי אם קטרת בלבד כמו שמפורש בסוף פרשת תצוה. ומ"ש ויתנסך היין ואין נותנין אותו על
האש. בפ' אלו מנחות אהא דתנן בזו יפה כח המזבח מכח כהנים ותו ליכא וכו' והא איכא
נסכים לשיתין אזלי ומאי בזו לאפוקי מדשמואל דאמר שמואל המתנדב יין מביא ומזלפו
על גבי אישים ופירש"י לשיתין אזלי ולא לאישים. ומ"ש אלא מגביה ידו. אין לומר שטעמו
מדתנן בפרק לולב וערבה (דף מ"ח:): למנסך אומרים לו הגבה ירך שפעם אחת ניסך על

טְעוּנָה לֹא תִנוּפָה וְלֹא הִגָּשָׁה וְלֹא לְבוּנָה. אָבֵל טְעוּנָה
מִלַּח. וְכֻלָּה נִשְׂרָפֶת עַל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן. וַיִּתְּנֶסֶף הַיֵּין עַל
הַמִּזְבֵּחַ. וְאֵין נוֹתֵנִין אוֹתוֹ עַל הָאֵשׁ אֲלֵא מִגְבִּיָּה יָדוֹ
וַיּוֹצֵק עַל הַיְסוּד וְהוּא יוֹרֵד לְשִׁיתִין :

עין משפט ל. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ג ה"ו

כָּל קֶרְבָּנוֹת בְּהֵמָה * שִׁיקְרִיב הַיְחִיד בֵּין חוֹבָה בֵּין נְדָבָה
סוּמָךְ עֲלֵיהֶן כְּשֶׁהֵן חַיִּין. חוּץ מִן הַבְּכוֹר וְהַמְעַשֵּׂר
וְהַפֶּסֶח. שֶׁנֶּאֱמַר 'וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ קֶרְבָּנוֹ'. מִפִּי
הַשְּׂמוּעָה לְמָדוֹ שֶׁכָּל קֶרְבָּן בְּמִשְׁמַע חוּץ מִפֶּסֶח וּבְכוֹר
וּמְעַשֵּׂר :

גבי רגליו ורגמוהו כל העם באתרוגיהם דבניסוך המים דוקא אמרו כן שהיא הלכה למשה
מסיני ואין הצדוקים מודים בה וחוששין שלא יהא אותו כהן צדוקי אבל בניסוך היין אין
צורך להגביה ידו מפני חששא זו אלא אורחא דמילתא נקט: ועל מ"ש רבינו ויוצק על היסוד.
כתב הראב"ד זה שיבוש שלא היה יוצק על היסוד אלא בספל של יין שהיה בקרן מערבית
דרומית עם ספל של מים של ניסוך המים בחג עכ"ל. היה נראה לומר שטעמו מדתנן בפרק
לולב וערבה שני ספלים של כסף היו שם וכו' ומנוקבים כמין שני חוטמין דקים וכו' מערבי
של מים ומזרחי של יין וסובר הראב"ד שכך היו עושים לכל הנסכים שהיו נותנים אותו
בספל וממנו יורד לשיתין, ורבינו סובר שמאחר שלא הוזכרו בגמרא ספלים אלא בניסוך
דחג משמע שלא היו הספלים משמשים אלא לאותו ניסוך בלבד ואע"ג דתניא בסיפרי פ'
נסכים על גבי ספלים או אינו אלא על גבי האישים אם אתה אומר כן נמצאת מכבה את
המדורה וזה מבואר כדברי הראב"ד, ל"ק דהיה כר' יהודה דאמר דבר שאין מתכוין אסור
וכדאוקמוה בס"פ כל התדיר (זבחים צ"ב) ואע"ג דאמרינן לאפוקי מדשמואל דאמר מזלפו
על האישים לדעת רבינו יש לומר דלאו מש"ה נימא דלספלים כיון דאפשר דנימא דליסוד
דספלים שאמרו לאו דוקא אלא למעט שלא ינסך על גבי האישים ודוחק:

ג. כסף משנה: כל קרבנות בהמה שיקריב היחיד וכו' סומך עליהם כשהם חיים חוץ מן הבכור
והמעשר והפסח וכו'. גם זה משנה שם (דף צ"ב):

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט מ.

הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ט ה"ו

עין לעיל עין משפט ג

עין משפט נ.

הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ח ה"א

כיצד הנפת הלחם י עם שני כבשי השלמים. מביא שני הכבשים ומניפם בעודן חיים שנאמר וְהִנִּיף אֹתָם תְּנוּפָה'. ואם הניף זה בפני עצמו וזה בפני עצמו יצא. ואחר כך שוחטין אותן ומפשיט. ולוקח חזה ושוק מכל אחד משניהם ומניחן בצד שתי הלחם ומניח שתי ידיו מלמטן ומניף הכל כאחד במזרח במקום כל התנופות. מוליך ומביא מעלה ומוריד. ואם הניפן אחד אחד יצא. ואחר כך מקטיר אימורי שני הכבשים ושאר הבשר נאכל לכהנים. וכן שתי החלות נוטל כהן גדול אחת מהן. והשניה מתחלקת לכל המשמרות. ושתיהן נאכלות אותו היום וחצי הלילה כבשר קדשי קדשים:

ד. כסף משנה: כיצד הנפת הלחם וכו' ומניפם בעודם חיים. משנה בפ' כל המנחות (דף ס"א). ומ"ש ואם הניף זה בפני עצמו וזה בפני עצמו יצא. שם יליף מקראי גבי אשם ולוג שמן שטעונים תנופה כאחד ואם הניף זה בעצמו וזה בעצמו יצא ומשמע דילפינן מהתם לשני כבשי עצרת. ומ"ש ולוקח חזה ושוק. שם (דף ס"ב) ת"ר זבחי שלמי ציבור טעונים תנופה לאחר שחיטה ותנופתן כמות שהן דברי רבי וחכ"א כחזה ושוק. ומ"ש ומניחם בצד שתי הלחם. שם פלוגתא דתנאי בברייתא ופסק כרבי משום דמסתבר טעמיה ועוד דאבא שאול סבר כוותיה. ומ"ש ומניח ב' ידיו מלמטה. שם במשנה. ומ"ש ומניף הכל כאחד במזרח במקום כל התנופות מוליך ומביא מעלה ומוריד. שם במשנה. ומ"ש ואם הניפן אחד אחד יצא. אפשר שהוא נלמד מאשם ולוג שמן כדבסמוך: ומה שכתב וכן שתי החלות נוטל כ"ג אחת מהן. זה על פי מה שנתבאר בספ"ד שכ"ג בלחם הפנים נוטל מכל משמר חצי החלות: ושאר הבשר נאכל לכהנים. כלומר ואינם כשאר שלמים שהם קדשים קלים ונאכלים לבעלים חוץ מהאימורים אבל שלמים אלו קדש קדשים הם ואינם נאכלים אלא לכהנים. ומ"ש ושתיהן נאכלות אותו היום וחצי הלילה וכו':

עין משפט ס.

הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ג ה"י

אֵין סְמִיכָה בְּקִרְבָּנוֹת הַצְּבוּרָה חוּץ מִשְׁתֵּי סְמִיכוֹת. עַל
שְׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח וְעַל פֶּר הָעֵלִים דָּבָר. וְשִׁלְשָׁה מִן
הַסְּנֵה־דְרִין סוּמְכִין עָלָיו. וְדָבָר זֶה הֵלְכָה מִפִּי מֹשֶׁה רַבְּנוֹ
שְׂאִין בְּצָבוּר אֶלָּא שְׁתֵּי סְמִיכוֹת:

עין משפט ע.

הרמב"ם הל' מחוסרי כפרה פ"ד ה"ב

נִתְאַחַר וְלֹא גִלַּח בְּשִׁבְעֵי יוֹם וְגִלַּח בְּשִׁמְיָנִי אוֹ אַחַר כַּמָּה
יָמִים בַּיּוֹם שֶׁיִּגְלַח יִטְבַּל וַיַּעֲרִיב שְׁמֹשׁוֹ וְלִמְחָר יָבִיא

ה. כסף משנה: אין סמיכה בקרבנות הצבור וכו'. משנה פרק שתי מדות. ומ"ש ושלשה מן
הסנהדרין סומכין. בפ"ק דסנהדרין (דף ב') סמיכת זקנים בשלשה. ומ"ש ודבר זה הלכה
מפי משה רבינו שאין בצבור אלא שתי סמיכות. בס"פ שתי מדות שם:

ו. כסף משנה: נתאחר ולא גילח בשביעי וכו'. פשוט הוא במשנה פ' ג' מינין (דף מ"ד):
כיצד עושין לו וכו' המצורע עומד חוץ לעזרת ישראל. מפני שהוא מחוסר כפורים ותנן
בפירקא קמא דכלים שמחוסר כפורים אסור ליכנס לעזרת ישראל. ומה שכתב כנגד פתח
מזרחית באסקופת שער ניקנור ופניו למערב. בתורת כהנים על פסוק והעמיד הכהן המטהר
לפני ה' פתח אהל מועד מעמידן בשער ניקנור אחוריהם למזרח ופניהם למערב: ושם
עומדים כל מחוסרי כפרה וכו'. בפ"ק דסוטה (דף ח') אהא דתנן שעל פתח שער ניקנור
משקין את הסוטות ומטהרים את היולדות ואת המצורעים בשלמא סוטות וכו' ומצורעים
דכתיב לפני ה' אלא יולדות מ"ט [אילימא] משום דאתיין וקיימין אקרבנייהו וכו' א"ה זבין
וזבות נמי ומשני אה"נ ותנא חדא מינייהו נקט: והכהן לוקח אשם של מצורע וכו'. מפורש
בתורה. ומ"ש ואם הניף זה בפני עצמו וזה בפני עצמו יצא. בת"כ דריש לה מדכתיב אותו
לאשם: ומ"ש ואח"כ מביא את האשם של מצורע עד הפתח ומכניס שתי ידיו לעזרה וסומך שתי
ידיו עליו ושוחטין אותו מיד ומקבלים שני כהנים את דמו אחד מקבל בכלי וכו'. בסוף נגעים:
וכתב הראב"ד ואח"כ מביא א"א אין כאן אח"כ וכו'. וז"ל התוספתא פ"ה דנגעים מביא
אשמו ולוגו בידו ומעמידו בשער ניקנור והכהן עומד מבפנים ומצורע מבחוץ ומצורע מניח
ידו תחת ידו של כבש והכהן מניח ידו על המצורע ומוליך ומביא מעלה ומוריד וסומך
שתי ידיו עליו ונכנס ושוחטו בצפון כל הסמיכות שבמקדש תיכף שחיטה חוץ מזו שהיתה
בשער ניקנור עכ"ל התוספתא. והראב"ד דייק מדקתני ומוליך ומביא מעלה ומוריד וסומך
והדר קתני ונכנס ושוחטו משמע דבמקום שמניף שם היה סומך ותו מדקתני כל הסמיכות
שבמקדש תיכף שחיטה חוץ מזו שהיתה בשער ניקנור משמע שהסמיכה היתה תיכף

לתנופה במקום שהיה מניף ואח"כ היה הכהן נוטל האשם ממקום התנופה ונכנס ושוחטו בצפון. ולרבינו י"ל דהא לא מכרעא אע"פ שסמכה סמיכה לתנופה לאו למימרא שיהיה במקומה דמסתמא כל שאנו יכולים לסמוך סמיכה לשחיטה יש לנו לעשות ומי הכריחנו להדחיק בזה והא דקתני כל הסמיכות שבמקדש תיכף שחיטה חוץ מזו היינו לומר שבשאר הקרבנות בעל הקרבן נכנס בעזרה ובמקום שרוצים לשחוט הקרבן שם סומך ותיכף שוחט שם וכאן א"א לעשות כן מפני שאין המצורע יכול ליכנס בעזרה אלא מכניס ידיו לעזרה לחלל השער וסומך שם והכהן מוליך האשם משם לצפון העזרה ושוחט שם והיינו דקתני ונכנס ושוחטו בצפון כלומר נכנס מפתח העזרה לצפון הרי שסמיכה זו מרוחקת קצת מהשחיטה ומשמע שהתנופה היתה חוץ לעזרה ודבר תימה הוא. אבל מדקדוק לשון רבינו נראה שבפנים היה מניפו הכהן לבדו ואח"כ מביאו לפתח העזרה כדי שיסמוך עליו המצורע אבל ק"ל דקתני בתוספתא שהמצורע היה מניף עם הכהן וצ"ע. והר"י קורקוס ז"ל כתב שדעת רבינו דכיון שבפרק כל הפסולים (דף ל"ג) הביאו תוספתא זו ופריך מינה למ"ד ביאה במקצת לא שמה ביאה וא"כ ליעייל ידיה ולסמוך וישחטו אותו שם פ"י אלא שהיו צריכים להוציא האשם מן העזרה ולחזור ולהכניסו ומשני דקסבר האי תנא שאין אותו מקום כשר לשחיטה והיה צריך להכניסו לפנים ולא הוי תיכף לסמיכה, נראה מכאן דרישא דקתני בתנופת מצורע מניח ידו לאו מתרצתא היא דהא בתנופה לפני ה' בעינן וא"כ הרי כאן ביאה במקצת ע"כ. אלא ודאי נראה מכאן דבתנופה לא חיישינן ואין בה הכנסת יד אלא כהן מניף במקום שמניף השאר ואח"כ מוציאו בפתח לסמוך וגם כיון שהקשו ליעייל ידיה ולסמוך ויהיה תיכף נראה שאין שם הכנסת יד אלא לסמיכה מפני התכיפה אבל תנופה כהן לבדו מניף כי אין לחוש בה לתכיפה וגם תנופה יכול הכהן להניף בשביל הבעלים כמו שמצינו בכמה מקומות שהקפידו על הסמיכה ולא הקפידו על התנופה אף אם לא תהיה בבעלים והרי השולח חטאתו כהן מניף על ידו לכך לא הצריכו בה להכניס ידו כמו בסמיכה וקרא דתנופה לא קאמר אלא כהן וגם דכיון דכתיב לפני ה' צריך שיניף במקום שמניף שאר תנופות ואע"פ שבתוספתא אמרו שסמיכה זו לא היה תיכף לה שחיטה כבר אמרו בפרק כל הפסולים דלמ"ד ביאה במקצת לא שמה ביאה מעייל ידיה וסומך להיות תיכף השחיטה ככל הסמיכות שהקפידה תורה על התכיפה בהם אך לא לדעת ר"י בר"י שסובר שאין המקום כשר לשחיטת קדשי קדשים וכבר נתבאר בהל' בית הבחירה לדעת רבינו שעד שער מזרחי שהוא שער ניקנור כשר לשחיטת קדשי קדשים והכל נקרא צפון גם נתבאר בהל' ביאת המקדש דביאה במקצת לא שמה ביאה וכיון שכן ה"ז מכניס ידיו וסומך כמ"ש כאן ושוחטין שם דתיכף לסמיכה שחיטה ככל הסמיכות עכ"ל. ומ"ש הראב"ד כמו שהגהתי למעלה הוא מ"ש אין כאן אח"כ. ומ"ש ואחד בידו הימנית ומערה לידו השמאלית וכו' עד פסל. בתוספתא פ"ק דזבחים והר"י קורקוס ז"ל כתב דאיתא בתוספתא (פרק בתרא) דנגעים זה שקיבל בכלי מקבל בימין וזה שקיבל ביד מקבל בשמאל ואם שינה פסל וזה הפך ממה שכתב רבינו ונדחק בפירושה דמאי דקתני זה שקיבל ביד מקבל בשמאל היינו לומר שמקבל בשמאל מן הימין שקבל בה מהבהמה ואם שינה שקיבל מן הבהמה פסל: הכהן שקיבל מקצת הדם בכלי וכו' עד ואם לא נתן לא כיפר. הכל בסוף

קָרְבָּנוֹתָיו אַחַר שְׂיִטְבַּל פַּעַם שְׁנֵיָה כָּמוֹ שְׂבֵאַרְנוּ. כִּי־צַד
 עוֹשִׂין לוֹ. הַמְצָרַע עוֹמֵד חוּץ לְעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל כְּנֶגֶד פֶּתַח
 מְזֻרְחִית בְּאַסְקַפַּת שַׁעַר נִיקָנוֹר וּפְנֵיו לְמַעְרָב וְשָׁם
 עוֹמְדִים כָּל מְחֹסְרֵי כֹפֶרָה בְּעֵת שְׂמִטַּהְרִין אוֹתָן וְשָׁם
 מְשַׁקֵּין אֶת הַסּוֹטוֹת. וְהִכְהִין לוֹקַח אֲשֶׁם שֶׁל מְצָרַע
 כְּשֶׁהוּא חַי וּמְנִיפוֹ עִם לוג הַשָּׁמֶן בַּמְזֻרַח כְּדָרָךְ כָּל
 הַתְּנוּפוֹת. וְאִם הֵנִיף זֶה בְּפָנָיו עֲצָמוֹ וְזֶה בְּפָנָיו עֲצָמוֹ יֵצֵא.
 וְאַחַר כֵּךְ מֵבִיא אֶת הָאֲשֶׁם שֶׁל מְצָרַע עַד הַפֶּתַח וּמְכַנִּיס
 שְׂתֵי יָדָיו לְעֶזְרָה וְסוֹמֵךְ עָלָיו וְשׁוֹחֲטִין אוֹתוֹ מִיָּד.
 וּמְקַבְּלִין שְׁנֵי כֹהֲנִים אֶת דָּמוֹ. אֶחָד מְקַבֵּל בְּכָלִי וְזוֹרְקוֹ
 עַל גְּבִי הַמְּזֻבַּח וְאֶחָד בְּיָדוֹ הַיְמָנִית וּמְעָרָה לְיָדוֹ
 הַשְּׂמָאלִית וּמְזָה בְּאַצְבָּעוֹ הַיְמָנִית. וְאִם שְׁנֵה וְקַבֵּל
 בְּשֵׂמָאל תַּחֲלָה פָּסֵל. הִכְהִין שְׂקַבֵּל מְקַצֵּת הַדָּם בְּכָלִי
 מוֹלִיכּוֹ וְזוֹרְקוֹ עַל הַמְּזֻבַּח תַּחֲלָה. וְאַחַר כֵּךְ יָבֹא הִכְהִין
 שְׂקַבֵּל הַדָּם בְּכַפוֹ אֶצֶל הַמְצָרַע. הִכְהִין מִבְּפָנָיו וְהַמְצָרַע
 מִבַּחוּץ. וּמְכַנִּיס הַמְצָרַע רֹאשׁוֹ וְנוֹתֵן הִכְהִין מִן הַדָּם
 שְׂבִכְפוֹ עַל הַגּוֹף אֲזָנוֹ הַיְמָנִית. וְאַחַר כֵּךְ יְכַנִּיס יָדוֹ

נגעים. ומ"ש ואם נתן על השמאל לא יצא. שם דלא כר"ש. ומ"ש ויוצק לתוך כפו של חבירו
 השמאלית וכן מ"ש וטובל אצבעו הימנית. בסוף נגעים. ומ"ש על כל הזיה טבילת אצבע בשמן.
 בת"כ. ומ"ש ואם הזה ולא כיון כנגד בית קדשי קדשים כשירות. נראה דהיינו מדתני' בתוספתא
 פ"ק דזבחים הזיות שבמצורע שהזן שלא לשמן שאינם מכוונות הרי אלו כשירות. ומה
 שכתב ואח"כ יבא אצל מצורע וכו' ואם לא נתן לא כיפר. בפרק בתרא דנגעים אם נתן כיפר
 ואם לא נתן לא כיפר דברי ר"ע ר"י בן נורי אומר שיירי מצוה הן בין שנתן בין שלא נתן
 כיפר ומעלין עליו כאילו לא כיפר ומייתי לה בריש זבחים (דף י'): ומפרש לה. ומה שכתב
 ושאר הלוג מתחלק לכהנים. משנה בס"פ כל התדיר (דף צ"א):

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
 בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
 email: minchat.aaa@gmail.com

הַיִּמָּנִית וַיִּתֵּן עַל בִּהֶן יָדוֹ וְאַחַר כֶּךָּ יִכְנִיס רִגְלוֹ הַיִּמָּנִית
וַיִּתֵּן עַל בִּהֶן רִגְלוֹ וְאִם נָתַן עַל הַשְּׂמַאל לֹא יֵצֵא. וְאַחַר
כֶּךָּ יִקְרִיב חֲטָאתוֹ וְעוֹלָתוֹ. וְאַחַר שְׂיִתֵּן הַדָּם עַל הַבְּהוֹנוֹת
נוֹטֵל הַכֹּהֵן מִלֹּג הַשֶּׁמֶן וַיּוֹצֵק לְתוֹךְ כֶּפוֹ שֶׁל חֵבְרוֹ
הַשְּׂמַאלִית וְאִם יֵצֵק לְתוֹךְ כֶּף עֲצָמוֹ יֵצֵא. וְטוֹבֵל אֶצְבָּעוֹ
הַיִּמָּנִית בַּשֶּׁמֶן שֶׁבְּכַפוֹ וּמִזֶּה שֹׁבֵעַ פְּעָמִים כְּנֹגֵד בֵּית קֹדֶשׁ
הַקְּדָשִׁים עַל כָּל הַזֵּיָה טְבִילַת אֶצְבָּע בַּשֶּׁמֶן. וְאִם הִזְיָה
וְלֹא כִּוֵּן כְּנֹגֵד בֵּית קֹדֶשׁ הַקְּדָשִׁים כְּשֵׁרוֹת. וְאַחַר כֶּךָּ יָבוֹא
אֶצֶּל הַמִּצְרָע וַיִּתֵּן מִן הַשֶּׁמֶן עַל מְקוֹם דָּם הָאֵשׁ בְּתַנּוּף
אֶזֶן וּבִהֶן יָדוֹ וּבִהֶן רִגְלוֹ. וְהַנּוֹתֵר מִן הַשֶּׁמֶן שֶׁבְּכַפוֹ יִתְּנֶנּוּ
עַל רֹאשׁ הַמִּתְטֵּהָר וְאִם לֹא נָתַן לֹא כֶּפֶר. וְשָׂאָר הַלֹּג
מִתְחַלֵּק לַכֹּהֲנִים:

הרמב"ם הל' מחוסרי כפרה פ"ד ה"ב

עין משפט פ.

עיין בסעיף הקודם

הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ח הי"א

עיין לעיל עין משפט נ

דף סא:

עין משפט א. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ט הט"ז

הִיְתָה אִשָּׁה בְּעֵלְת הַקֶּרֶבֶן אֵינָה מְנִיפָה. ז אָבֵל הַכֹּהֵן מְנִיף
שְׂקֵרְבָנָה טָעוֹן תְּנוּפָה וְהִיא פְּסוּלָה לְתִנוּפָה. וּלְעוֹלָם אֵין
אִשָּׁה מְנִיפָה אֶלָּא הַסּוֹטָה וְהַנְּזִירָה בְּלֶבֶד כְּמוֹ שְׂבִאֲרָנוּ.
וְתִנוּפָה קוֹדֶמֶת לְהַגְשָׁה בְּכָל מָקוֹם:

ז. כסף משנה: היתה אשה בעלת הקרבן אינה מניפה וכו' והאשה כהן מניף על ידה. בפרק
כל המנחות (דף ס"ח:). ומה שכתב ולעולם אין אשה מניפה אלא הסוטה והנזירה בלבד.
משנה בפרק קמא דקידושין (דף ל"ו). ומה שכתב ותנופה קודמת להגשה וכו'. משנה פרק
כל המנחות (דף ס"א):